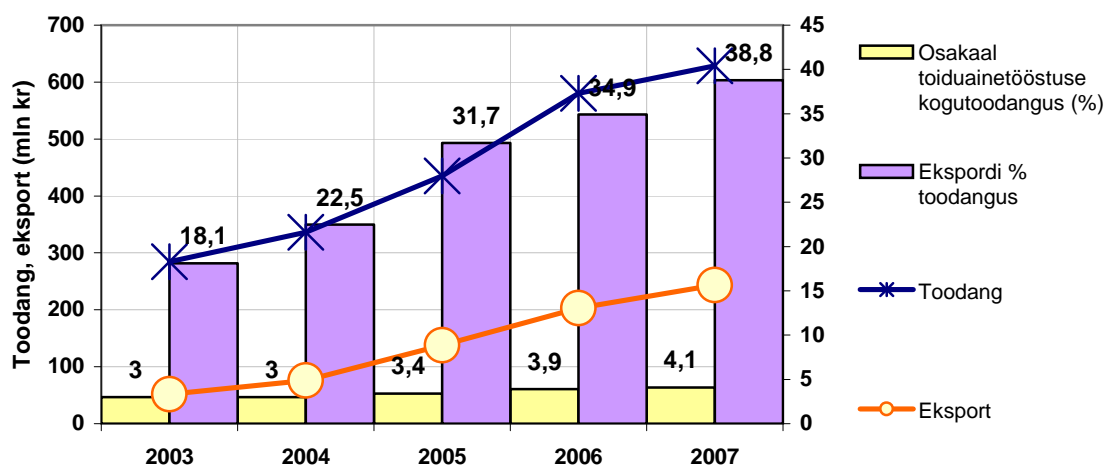

Puu- ja köögiviljasektori ülevaade 2007. aasta

Puu- ja köögiviljasektori osatähtsus Eesti töötlevas tööstuses

Puu- ja köögiviljasektori toodangu osakaal moodustas 2007. aastal töötleva tööstuse kogutoodangust 0,7% ning toiduainetööstusest 4,1%. 2007. aastal toodeti puu- ja köögiviljasektori poolt 628,7 miljoni krooni eest toodangut, millest 38,8% eksporditi. Puu- ja köögivilja eksport moodustas 2007. aastal toiduainete väljaveost 5,9%. Võrreldes 2006. aastaga kasvas tootmine 8,4% ning eksport 20,2%. Puu- ja köögiviljasektori tootmise osakaal toiduainetööstuse kogutoodangus on aasta-aastalt veidi suurenenud (võrreldes eelneva aastaga kasvas 2007. aastal osakaal 3,9% võrra).

Joonis 1. Puu- ja köögiviljasektori toodang, eksport (mln kr); osakaal toiduainete-sektoris ning ekspordi % toodangus

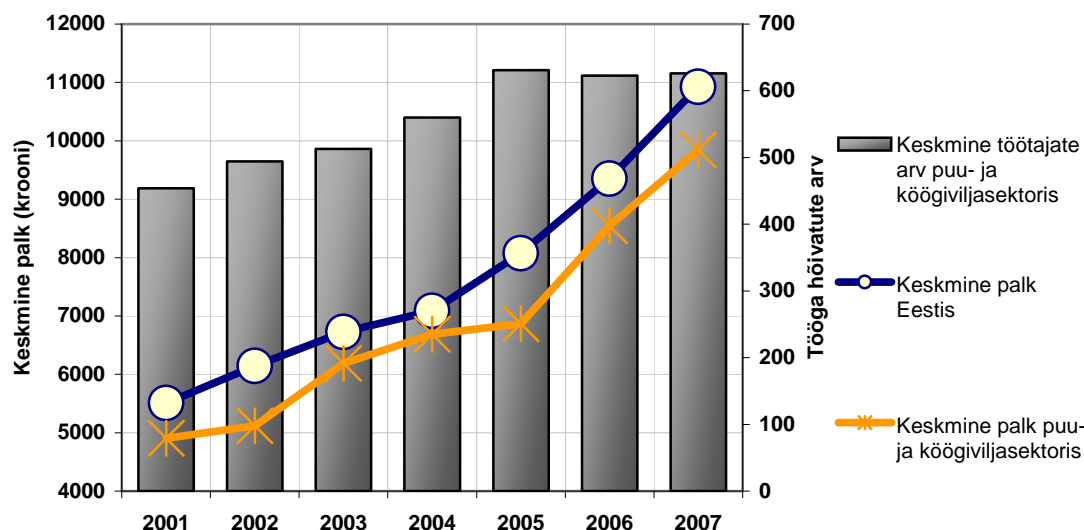
Allikas: PÕM

Töötajate arv ja töötasu

Tööga hõivatute arv puu- ja köögiviljasektoris on aasta-aastalt tõusnud. Kui 2001. aastal töötas sektoris keskmiselt 454 inimest, siis 2007. aastal oli puu- ja köögiviljasektoris tööga hõivatud keskmiselt 626 inimest ehk 38% rohkem. Viimase kolme aastaga on töötajate arv püsinud stabiilselt ~630 inimese juures.

Keskmine brutopalk oli puu- ja köögiviljasektoris 2007. aastal oli kiirstatistika andmetel 10 000 krooni, mis on ~10% madalam riigi keskmisest brutopalgast. Võrreldes 2006. aastaga kasvas töötasu sektoris 15,2 %.

Joonis 2. Tööga hõivatute arv ja keskmine palk puu ja köögiviljasektoris ja keskmine palk Eestis, 2001- 2007

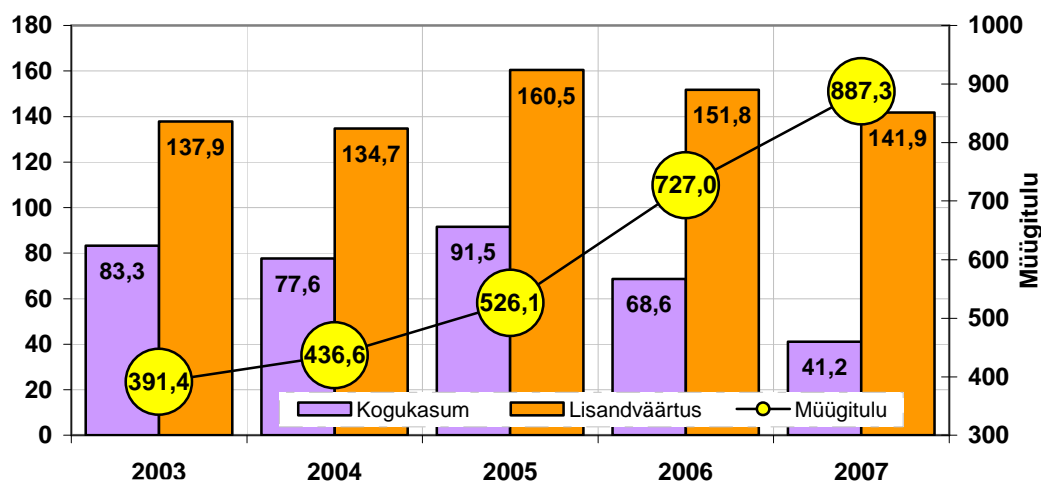
*- kiirstatistika andmed

Allikas: ESA

Eesti Statistikaameti (ESA) kiirstatistika andmetel oli 2007. aasta puu- ja köögiviljasektori müügitulu 887,3 miljonit krooni. Kasum moodustas müügitulust 4,6% ehk 41,1 miljonit krooni. Võrreldes 2006. aastaga suurenes müügitulu 22,1%, samas kasum vähenes 40% ehk 27,5 miljonit krooni. Kulud suurenesid 2007.aastal eelneva aastaga võrreldes 27,3%.

Lisandväärtust toodeti kiirstatistika andmete põhjal 2007. aastal 141,9 miljonit krooni. Võrreldes 2006. aastaga vähenes lisandväärtus -6,6% (10 mln kr võrra).

Joonis 3. Müügitulu, kogukasum ja lisandväärtus (mln kr)

*- kiirstatistika andmed

Allikas: ESA

Investeeringud

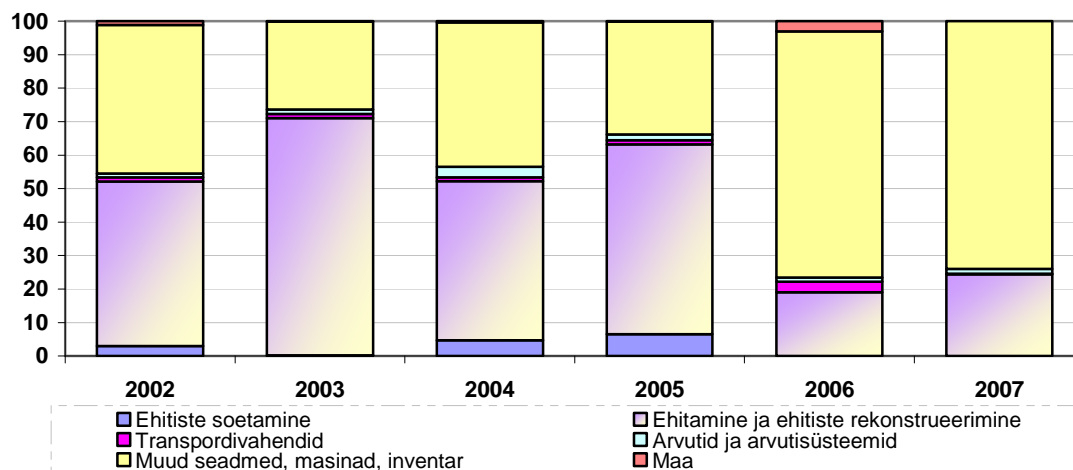
Toodangu aastaringse säilivuse, kvaliteedi ja piisava mahu tagamiseks on vajalikud ettevõtete pidevad investeeringud uutesse ladudesse, tootmishoonetesse ja seadmetesse.

ESA andmetel investeeris puu- ja köögiviljatööstus 2007. aastal põhivarasse 44,9 miljonit krooni, mis on 185 tuhat krooni ehk -0,4% vähem kui 2006. aastal.

Kõige rohkem investeeriti 2007. aastal masinatesse ja seadmetesse, kokku 33,2 miljoni krooni väärtuses, mis moodustas kogu materiaalsesse põhivarasse tehtud investeeringutest ~75%.

Ehitamise ja ehitiste rekonstrueerimisse investeeriti 11 miljonit (24,4%), arvutitesse investeeriti 632 tuhat krooni (1,4%) ning transpordivahenditesse 82 tuhat krooni (0,4%). Võrreldes eelmise aastaga suurenesid investeeringud ehitamisse ja ehitiste rekonstrueerimisse (27,4%), arvutitesse investeeringud suurenesid 13,1%. Vähenesid investeeringud transpordivahenditesse (-94,2%).

Joonis 4. Puu- ja köögiviljasektori investeeringud põhivarasse (%), 2002-2007

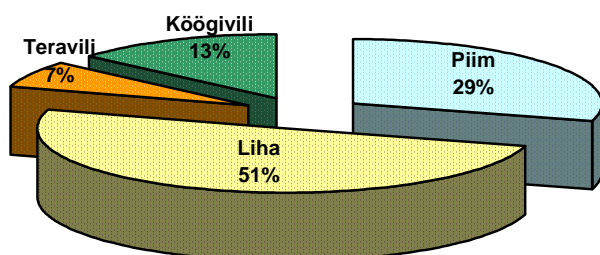

Allikas: ESA

Investeeringute kasvu on soodustanud ka 2004-2006.aastal Riikliku Arengukava (RAK) raames põllumajandustoodete konkurentsivõime parandamiseks antud investeeringutoetused (meede 3.2), mida finantseeriti EL-i struktuurifondist EAGGF (Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond).

Investeeringutoetuse eelarve aastateks 2004-2006 oli 177,9 miljonit krooni. Kõige suurema osa (51%) eelarvest moodustas lihatööstustele antud investeeringutoetus,

Joonis 5. Eelarve kasutus sektorite lõikes (%)

Allikas: PRIA

sellele järgnes piimatööstus (29%), köögiviljatööstus 13% ning teraviljatööstus 7%. Köögiviljatööstusele anti investeeringutoetust tootmishoonete ehitamiseks ning uute tootmiseseadmete ostmiseks.

Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti (PRIA) andmetel oli 2007. aasta 27. septembri seisuga puu- ja köögiviljatööstustele kogu investeringutoetuste summa - 23,1 miljonit krooni, välja makstud.

Puu- ja köögivilja töötlemine, tarbimine ja turg

Puu- ja köögiviljasektori esmaseks ülesandeks on tegelemine kodumaise turu vajaduste rahuldamisega. Taasiseseisvumise järgsel ajal on Eestis puu- ja köögivilja kasvupinnad märgatavalt vähenenud ning isevarustatuse tase madalam kui kliimaatilised tingimused võimaldaksid. 2006/07 saagiaastal oli köögivilja kogutarbimisest 63% kodumaise päritoluga ning Eestimaise puuvilja osatähtsus kogutarbimises oli vaid 9%.

Puu- ja köögiviljasektori üheks suurimaks probleemiks on turu ebaühtlane varustatus kaubaga, st kodumaise toodangu üleküllus saagiperioodil (sügisel) ning puudujääk kevadtalvisel perioodil. Ebastabiilne varustatus põhjustab hulgi- ja jaemüüjate tõrjuva hoiaku kodumaiste väiketootjate suhtes ning nad eelistavad kasutada üksikute suurtootjate või importtoodangu vahendajate teenuseid.

Kodumaise puu- ja köögivilja tarbimisperioodi pikendamiseks oleks vaja investeerida efektiivsete, suure mahutavusega hooldate ehitamisse või olemasolevate rekonstrueerimisse (jahutus- ja külmutusseadmed, sorteerimis- ja pakkimisliinid).

Viimastel aastatel on suurenenud nn esmatöödeldud köögivilja (kooritud, peenestatud köögivili vaakumpakendis, külmutatud köögivili) tootmine.

Turgu on rikastatud vähelevinud köögiviljade, erinevate salatikuultuuride ja maitsetaimedega.

Mahepõllundusliku puu- ja köögiviljakasvatuse populaarsus kasvab sedamööda, kuidas inimesed saavad teadlikumaks vajadusest säilitada tervet elukeskkonda. Eestis on olukord mahetootmise arendamiseks hetkel igati soodne, kuna rahapuudus on pannud paljud talunikud loobuma kunstväetiste ja keemiliste taimekaitsevahendite kasutamisest.

Puuviljatoodangu, eriti õunatoodangu, languse põhjuseks on tootmispinna vähenemine õunapuude loomulikust vanemisest tingitud aedade likvideerimise tõttu, mis on paljuski põhjustatud omandireformi läbiviimise käigus toimunud muudatustest. Praegu toimub olemasolevate õunaaedade noorendamine koos väetamise ja taimekaitse intensiivistamisega.

Suhteliselt stabiilsena on püsinud ploomikasvatus. Tänu uutele sortidele ja katses olevale maguskirsi nõrgakasvulistele kloonalustele sobib maguskirsi istandikke rajada peamiselt Lääne-Eestisse ja saartele.

Aiandussaaduste toomise ja nende turukonkurentsi tõstmise seisukohalt on olulisemaks saagikamate ja paremate omadustega sortide kõrgpaljundatud

algmaterjali sisseostmine ning katsetamine, rakendusuuringud keskkonnasõbralikumate tehnoloogiate väljaselgitamiseks ja kasutussevõtmiseks.

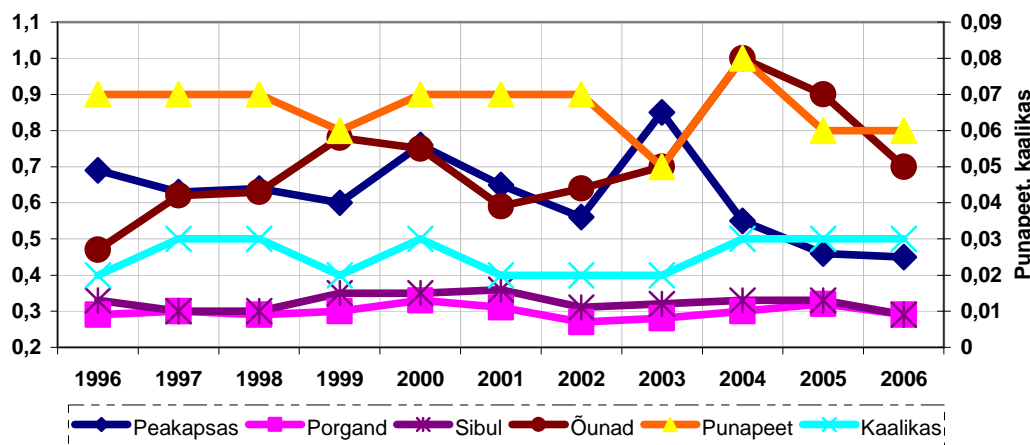
Puuviljakasvatusspetsialistide arvates on perspektiivne õunapuude kasvatamine nõrgakasvulistel kloonalustel, mis tagab konkurentsivõimelisema toodangu saamise. Uued meetodid puuviljakasvatases vajavad lisainvesteeringuid.

Muldade sobivus ja suhteliselt soodne kliima võimaldavad Eestis kvaliteetseid aiandussaadusi toota. Eestis toodetav puuviljakogus realiseeritakse siseturul. Välisurul müüdava odava ja küllalt kvaliteetse puuvilja, nt. õunaga, on raske konkureerida; peamiseks probleemiks on säilivus.

WHO (*World Health Organization*) soovib tarbida vähemalt 400g köögivilju (kartulitele lisaks) ja puuvilju/marju päevas. 2002. aastal läbi viidud tarbimisuuringust¹ selgus, et Eesti on köögivilja ja puuvilja/marjade tarbimise osas kõige halvemal positsioonil Põhjamaade- ja Baltimaade seas. Rootsis tarbiti ühe elaniku kohta kuus keskmiselt 38,9 korda köögivilju, Lätis - 35,7; Soomes -32,4; Leedus- 32,3, kuid Eestis oli vastav näitaja vaid 22,3. Eestlased tarbivad köögiviljadest sagedamini sibulat ja küüslauku, porgandit ja kurki. Puuviljadest/marjadest eelistatakse õuna, tsitrusvilju ja banaani.

ESA andmetel vähenes 2006. aastal köögi- ja puuvilja ostukogus eelneva aastaga võrreldes. Õunu osteti 2006. aastal 0,7 kg kuus inimese kohta so -22,2% vähem kui eelneval aastal. Sibula ostukogus vähenes 2006. aastal eelneva aastaga võrreldes - 12,1%, porgandil -9,4% ning peakapsal -2,2%, vaid punapeedi ja kaalika ostukogus jäi samaks. Ostukoguste vähenemine peegeldab tarbija hinnatundlikkust, sest just õunte ja sibula hind tõusis 2006. aastal eelmisega võrreldes kõige enam.

Joonis 6. Puu- ja köögivilja ostukogus elaniku kohta kuus (kg)

Allikas: ESA

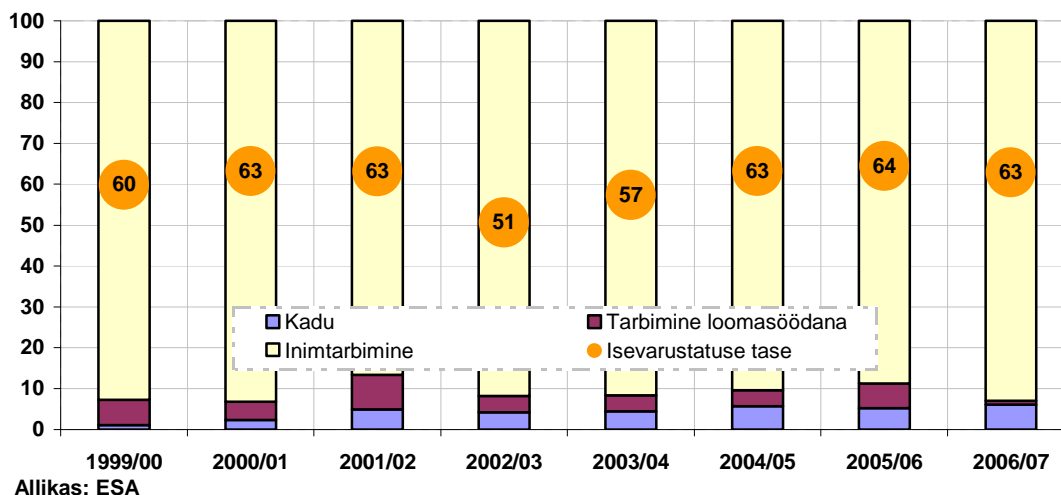
Köögilija tarbitakse Eestis põhiliselt inimtoiduna. 2006/07 saagiaastal² kasutati inimtoiduna köögivilja 90,7 tuhat tonni ehk 93% kogutarbimisest. Võrreldes eelneva saagiaastaga suurenes inimtarbimine 4,5 tuhat tonni (4,8%). Väga vähesel määral (0,9%) kasutatakse köögivilja ka loomasöödana. Köögivilja üldises tarbimises on

¹ "Consumption of vegetables, potatoes, fruit, bread and fish in the Nordic and Baltic countries", NorBaGreen, 2002

² Saagiaastaks loetakse perioodi 1.juuli - 30.juuni.

inimtoiduks kasutatav osa püsinud viimastel saagiaastate suhteliselt stabiilselt 87% ja 93% vahel. Köögivilja isevarustatuse tase 2006/07 saagiaastal oli 63%, mis oli 1 protsendipunkti võrra madalam eelmisest saagiaastast.

Joonis 7. Köögivilja ressurss ja isevarustatuse tase (%)

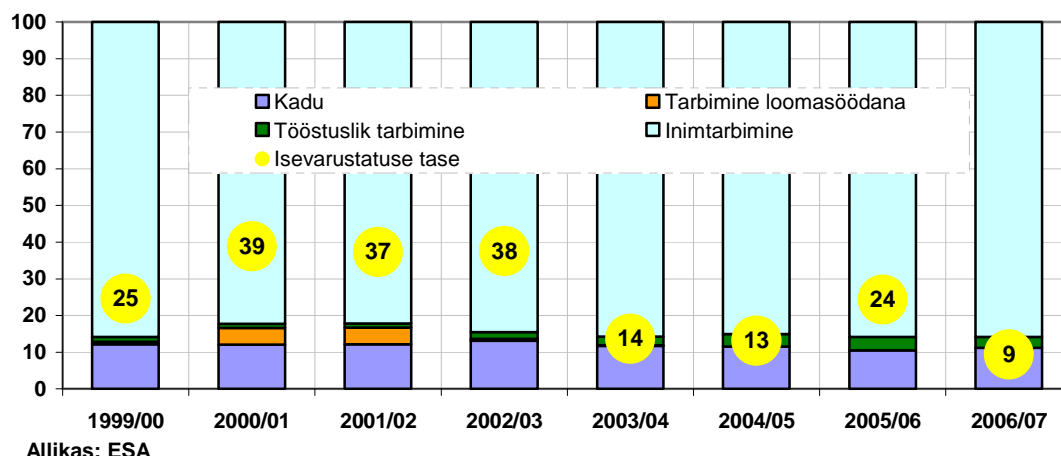

Puuvilja- ja marjatarbimine Eestis oli 2006/07 saagiaastal 62,5 tuhat tonni, mis oli 6,4 tuhat tonni (-9,3%) vähem kui eelneval saagiaastal. Suurem osa toodetust läheb toiduks ning vähesel määral ka tööstuslikuks tarbimiseks³. 2006/07 saagiaastal oli inimitarbimine 53,6 tuhat tonni, mis teeb kogutarbimisest 85,8%. Tööstuslik tarbimine oli 1,9 tuhat tonni ehk 3% kogutarbimisest. Tööstuslik tarbimine on viimastel aastatel hakanud vähenema. Eesti veinivabrikud lõpetavad ridamisi tegevust või asendavad pudeliveini muude toodetega, sest marjaveinidel on väga raske võistelda viinamarjaveinidega. Kuna Eestis pole suuri marja- ega õunaaedu, napib kohalikku tooret ja seda tuleb asendada imporditud marja kontsentraatidega. Eesti veiniturk muutub sarnasemaks ELi turuga, kus sõstra- ja õunaveini tootjaid on väga vähe.

2006/07 saagiaastal oli puuvilja ja marja isevarustatuse tase kõigest 9,4%. Isevarustuse taseme langes viljapuu- ja marjaaedade üldpinna vähenemine tõttu, kuid oluliseks põhjuseks on ka prognoositust kehvemaks jäänud saak. 2006/07 saagiaastal jäi õunasaak prognoositust tagasihoidlikumaks, luuviljaliste saak jäi väikeseks talviste külmakahjustuste tõttu, sõstarde saak oli keskpärane, kuid karusmarja saaki vähendasid kevadised öökülmad.

³ Kääritatud mahla ja alkoholsete jookide tootmine.

Joonis 8. Värske puuvilja ressurss ja isevarustatuse tase (%)

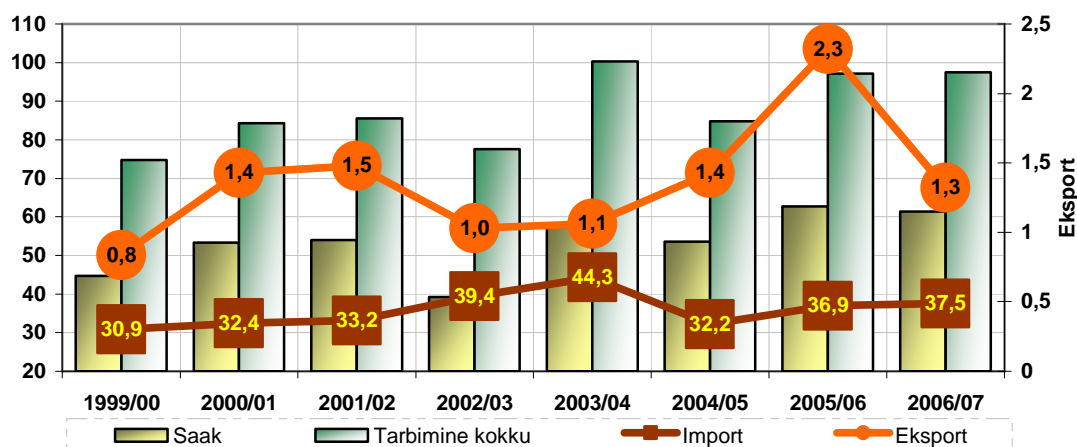

Saagiaastal 2006/07 tarbiti puuvilju ja marju 39,9 kg inimese kohta, mida oli -9,3% (4,1 kg) vähem kui eelneval saagiaastal.

Köögivilja väliskaubandus

Köögivilja tarbimine 2006/07 saagiaastal ei muutunud võrreldes eelneva saagiaastaga. Kuna saak jäi pisut väiksemaks eelneva saagiaastaga võrreldes, siis sellest tingitult suurenes 2006/07 saagiaastal köögivilja **import** 37,5 tuhandele tonnile, mida oli 1,2 tuhat tonni (1,5%) rohkem kui eelmisel perioodil. Kõige enam veeti sisse köögivilja Hollandist, Hispaaniast, Poolast ja Leedust. Koguseliselt toodi sisse kõige enam tomatit, kurki, ja sibulat, mis moodustasid sisseveo kogumahust ~80%. Võrreldes eelneva saagiaastaga suurenes lehtsalati ja sibula sissevedu.

Joonis 9. Köögivilja import, eksport, saak ja tarbimine (tuh t)

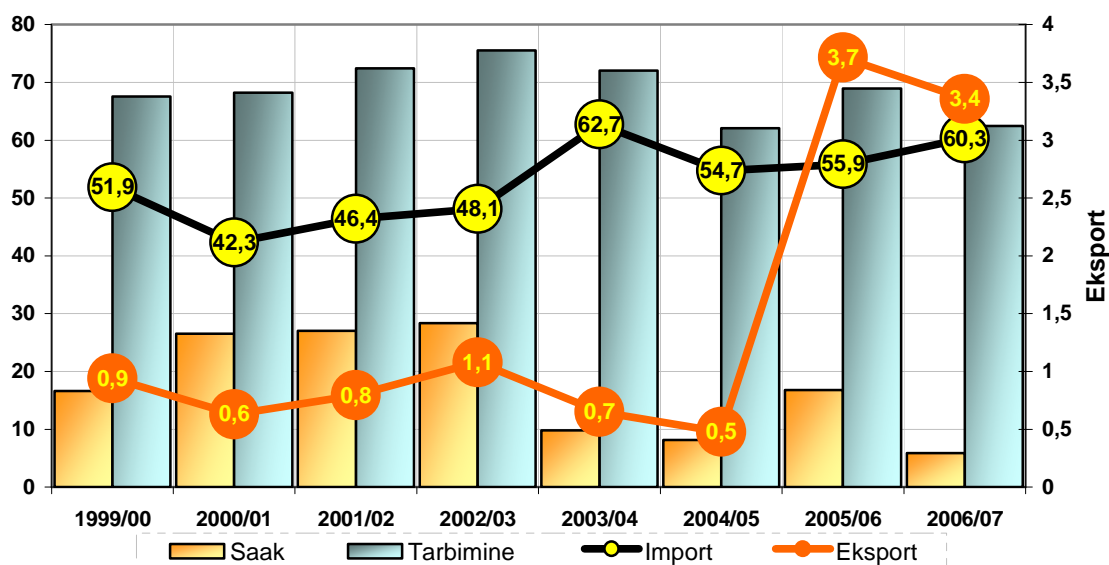
2006/07. saagiaastal tagasihoidlikumaks jäänud saak avaldas mõju ka ekspordi mahule. Köögivilja **eksporditi** 2006/07. saagiaastal 1,3 tuhat tonni, mida oli -43% vähem kui eelneval saagiaastal. Peamised ekspordi sihtriigid olid Läti ja Leedu. Välja veeti kõige enam kurki ja lehtsalatit, mis moodustasid ~ 75% väljaveetava köögivilja kogumahust.

Värske puuvilja väliskaubandus

Kuna omatoodang on väike, siis **impordi** osatähtsus puuvilja- ja marjasektoris on suur. Marja- ja puuviljasaak jäi 2006/07 saagiaastal ~3 korda väiksemaks eelneva perioodiga võrreldes ja selle tulemusel suurenes import 60,3 tuhande tonnini, mida on 4,5 tuhat tonni (8%) rohkem kui eelmisel saagiaastal.

Puuvilja ja marja eksport Eestist on väike. 2006/07 saagiaastal oli 3,4 tuhat tonni. Võrreldes eelmise saagiaastaga vähenes 2006/07 eksport 9,6%.

Joonis 10. Värske puuvilja eksport, import, saak ja tarbimine (tuh t)

Allikas: ESA

Kartulikasvatus, tarbimine, töötlemine ja kaubandus

FAO (*Food and Agriculture Organization of the United Nations*) hinnangul tarbitakse 2/3 maailmas toodetud kartulist ühel või teisel moel inimtoiduks. Harjumuslikult tarbitakse värsket kartulit mitmesuguste toitade valmistamiseks, kas keedetult, küpsetatult, või praetult, kuid ülemaailmses tarbimises suureneb töödeldud kartuli osakaal ning värskest kartulist on saamas lisandväärtusega töödeldud toiduaine.

Üks põhiliseks kaubaartikliks selles kategoorias on mitte just eriti isuäratava nimetusega – külmutatud kartul s.o tükeldatud kartul, mida frititakse ja serveeritakse restoranides ja kiirtoidu kohtades. Külmutatud kartuli tootmisprotsess on väga lihtne ning maailmas toodetakse tööstuslikult külmutatud kartuleid frittimiseks rohkem kui 11 miljonit tonni aastas.

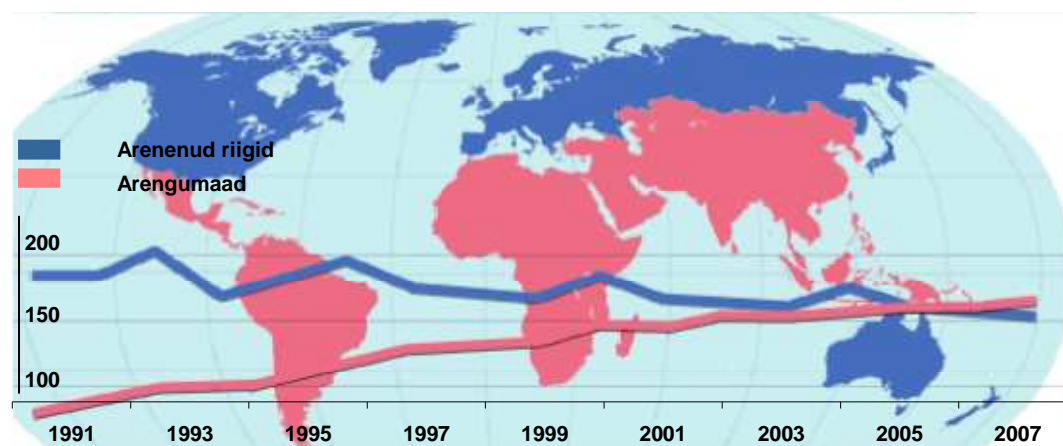
Teiseks tööstuse produktiks on krõbekartulid nn *chips*´id., mis on pikalt olnud üheks populaarsemaks suupisteks arenenud maades.

Veel valmistatakse kartulist nn kuivtooteid - kartulihelbeid putrude valmistamiseks, ning kartulijahu. Kartulijahu on gluteenivaba ja tärkliserikas, ning seda kasutatakse toiduainetööstuses lihatoodete sidusainena ja lihakastmete ja suppide paksendajana. Kaasaegsete seadmetega suudab tärklisetööstus saada toorest kartulist kätte rohkem kui 96% tärklisest.

Ida-Euroopa ja Skandinaaviamaad toodavad kartulist alkoholset jooki nii vodkat kui akvavitti⁴.

Maailma kartulikasvatuse sektoris on toimunud olulised muutused. Kuni 90-ndate aastate alguseni enamus kartulist kasvatati ja tarbiti Euroopas, Põhja-Ameerikas ja endises Nõukogude Liidu (NL) riikides. Sellest ajast peale on tähelepanuväärselt tõusnud kartuli tootmine ja nõudlus Aasias, Aafrikas ja Ladin- Ameerikas, kus tootmine kasvas vähem kui 30 miljonilt tonnilt 1960-ndate alguses rohkem kui 165 miljonile tonnini 2007. aastal. FAO andmetest nähtub, et 2005. aasta oli esimene aasta, kui arengumaade kartuli tootmine ületas arenenud riikide toodangu. Hiina on nüüd suurim kartuli tootja ja peaaegu kolmandik kogu maailma kartuli toodangust tuleb Hiinast ja Indiast.

Joonis 11. Kartulikasvatuse arenenud riikides ja arengumaades (mln tonni)

Allikas: FAO

ÜRO (*Ühinenud Rahvaste Organisatsioon*) on püstitanud eesmärgiks suurendada teadmisi kartuli kui toiduaine kohta, eriti just arenguriikides ning soodustada kartuliga seotud uurimistegevust ning arenguid. ÜRO on nimetanud 2008. aasta kartuliaastaks. Kartul on maailmas tähtsuset neljas toiduvili peale riisi, nisu ja maisi ning nõudlus selle järele kasvab pidevalt. Kartul on üks põhiline toit, mida on tarbitud juba üle 7000 aasta. 2007. aastal olid suurimad kartulikasvatusemaad Hiina (72 mln t), Venemaa (35,7 mln t) ja India (26,3 mln t).

⁴ Akvaviit on tuletatud ladina keelest, kus „aqua vitae” tähendab „eluvett”.

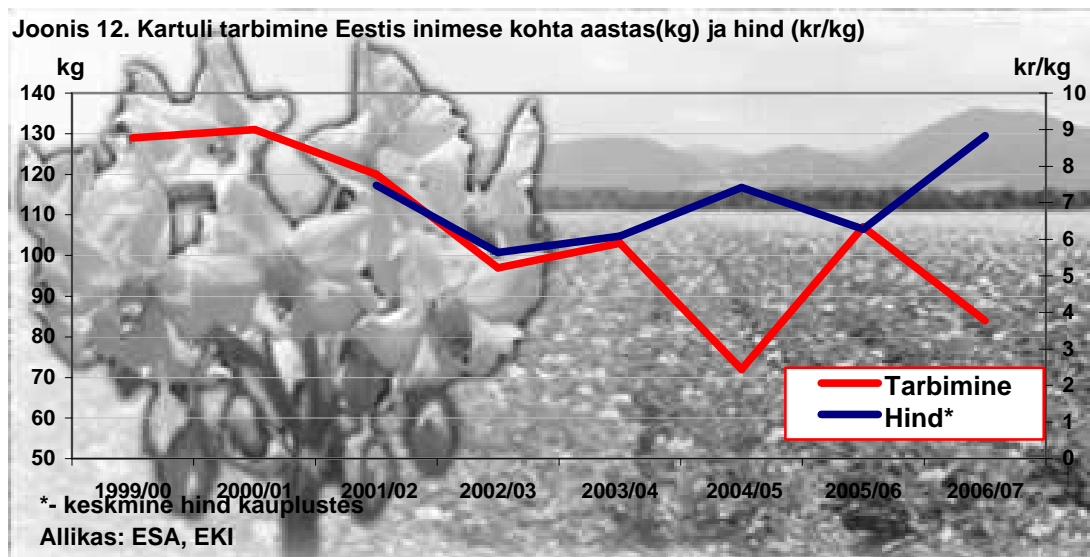
Tabel 1. Kartuli tarbimine maailmas 2005. aastal

	Elanike arv	Tarbimine	
		Kokku toiduks (tuh t)	kg /inimese kohta
Aafrika	905,94	12 850,00	14,18
Aasia/Okeaania	3 938,47	101 756,00	25,83
Euroopa	739,28	71 087,00	96,15
Ladina-Ameerika	561,34	13 280,00	23,65
Põhja-Ameerika	330,61	19 156,00	57,94
Eesti	1,35	143,99	106,9
Maailm	6 475,63	218 129,00	33,68

Allikas: FAO, ESA

Aasias tarbitakse peaaegu pool maailma kartuli varudest, aga sellele tohtu rahvastik tarbis 2005. aastal keskmiselt vaid 25 kg kartulit inimese kohta. Suurimad kartuli tarbijad on eurooplased. Tarbimine elaniku kohta on madal, kuid suureneb aasta-aastalt Aafrikas ja Ladina- Ameerikas. Eestis tarbiti 2005. aastal kartulit 106,9 kg inimese kohta aastas, mida oli ~10 kg rohkem kui Euroopas keskmiselt.

Samas tuleb tõdeda, et kartuli tarbimine on eestimaalaste hulgas viimastel aastatel tunduvalt vähenenud. Kui 90-ndate aastate lõpus tarbiti Eestis inimese kohta ~130 kg kartulit aastas, siis 2006/07 saagiaastal oli see vähenenud 84 kg-le (-34,9%).

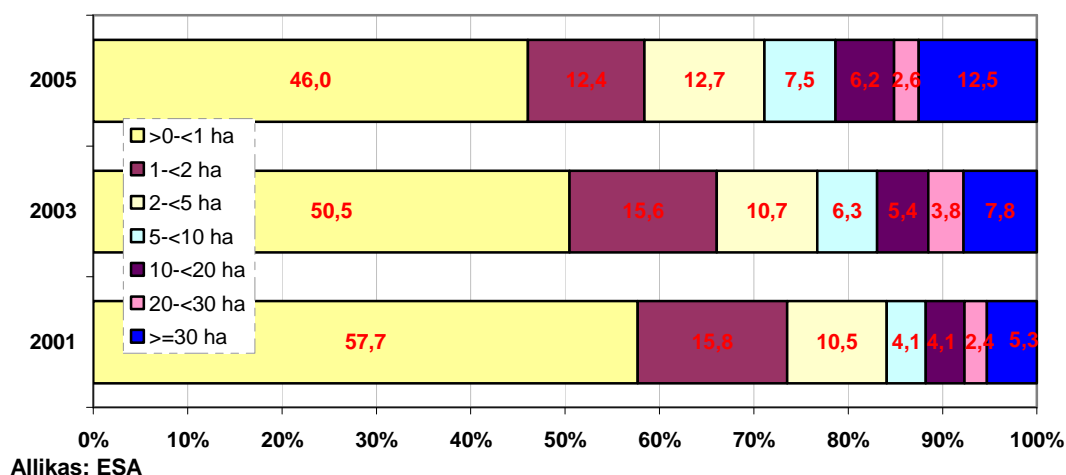

Kartuli tarbimise vähenemise põhjusi on mitmeid. Üheks põhjuseks on kindlasti meie söömisharjumuste muutumine. Euroopa tööstusmaades on kartuli keskmine tarbimine olnud pidevalt alla 100 kg inimese kohta. Kartuli asemel tarbitakse riisi ja muid tangained, leiva- ja makaronitooteid, millest on kiirem ja mugavam toitu valmistada.

Vaadates kasvupinna suurusklasse, siis aasta-aastalt väheneb väikeste nn potipõllumeeste osatähtsus kartulikasvatases. Kui 2001. aastal kasvatati 57,7% kartulist väikestel, kuni 1 ha põldudel, siis 2005. aastal oli nende osatähtsus vähenenud 46%-le. Samas suurte, üle 30 ha suuruste kasvupindadega põldude osatähtsus tõusis 5,3%-lt 2001. aastal 12,5%-ni 2005. aastal.

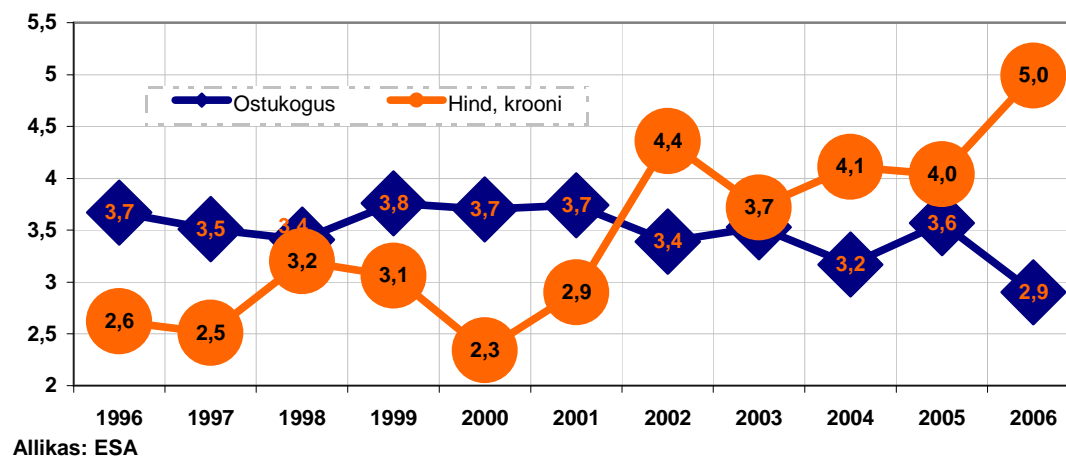
Paljud inimesed eelistavad väiketootjate kartulit, eeldades, et kasvatamisel on kasutatud väetisi ja taimekaitsevahendeid minimaalsel määral. Samas tekivad väiketootjal raskused turustamisega. Suured kaubandusketid vajavad stabiilselt suuri koguseid ja nende nõudmiste täitmiseks ja turulepääsemiseks peavad isegi suurtootjad ühinema. Kartulikasvatuse taandumise vältimise üheks võimaluseks on müümiseelne töötlemine ning toodangule lisaväärtuse andmine.

Joonis 13. Kasvupinna suurusklasside osatähtsus kartulikasvatases

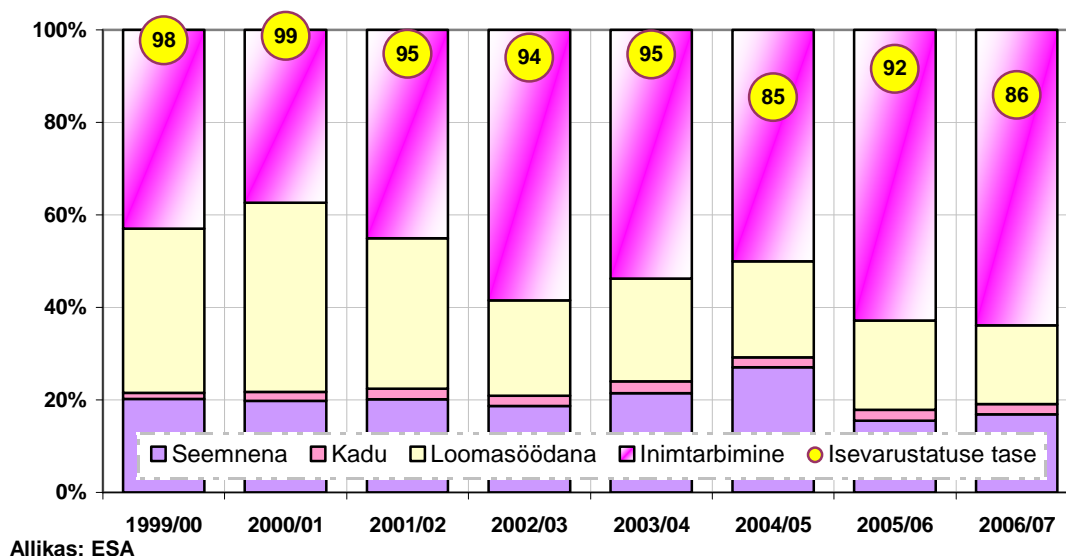
Tarbimist mõjutab ka inimeste hinnatundlikkus. Parematel saagiaastatel on kartuli hind madalam ja see kajastub ka ostukogustes. Heal saagiaastal 2005/2006 oli kartuli tarbimine elaniku kohta 107 kg, mis on tervelt 49% suurem kui eelmisel saagiaastal. Kartuli omahind sõltub paljudest teguritest – pinna suurusest, soetatud tehnika hindadest, saagist ning tootjate lõikes võib see erineda isegi kolm korda. Tootjahinna ja jaekaubanduse hinna vahe on samuti mitmekordne.

Joonis 14. Kartuli ostukogus inimese kohta kuus (kg), hind (kr/kg)

Heal saagiaastal on kartuli isevarustatuse tase olnud üle 90%. 2006/07 saagiaasta oli kartuli kasvatuseks ebasoodsam ja isevarustatuse tase langes see 86%-le. Kartulit tarbiti 2006/07 saagiaastal 177,6 tuhat tonni, mida oli 51,5 tuhat tonni (-22,5%) vähem kui eelneval saagiaastal. Kõige rohkem tarbitakse kartulit inimtoiduna. 2006/07 saagiaastal kasutati inimtoiduks 63,8% kartuli kogutarbimisest. Võrreldes eelneva saagiaastaga vähenes 2006/07 saagiaastal inimtarbimine -20,3%, loomasöödaks (-31,6%) ning seemneks (-15,7%). Endiselt puudub Eestis kartuli tööstuslik tarbimine.

Joonis15. Kartuli ressurss ja isevarustatuse tase (%)

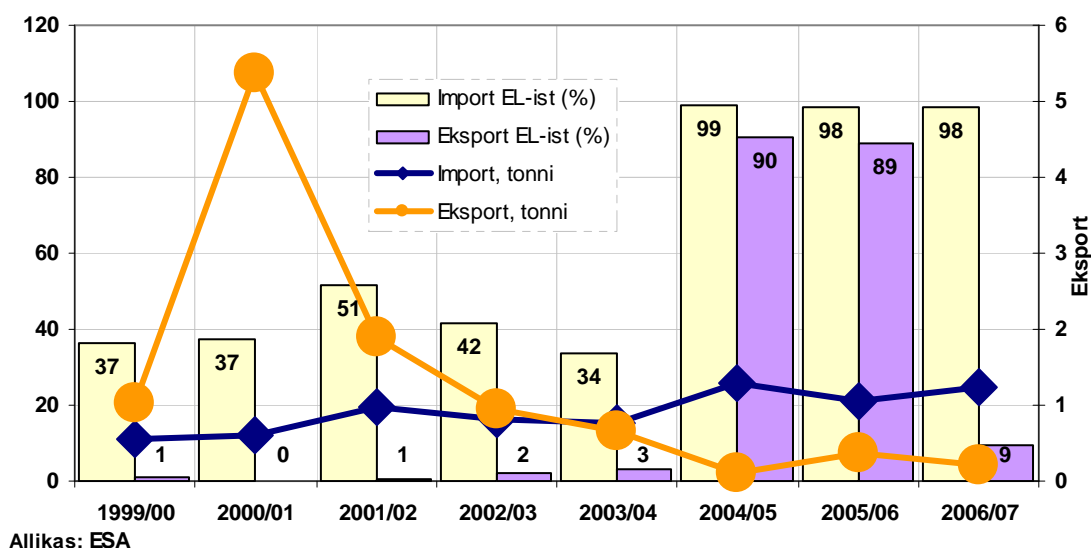
Kartuli väliskaubandus

Kartuli saak 2006/07 saagiaastal jäi eelmise aastaga võrreldes kehvemaks. See kajastub ka impordi-ekspordi mahtudes.

2006/07 saagiaastal **imporditi** kartulit Eestisse 24,7 tuhat tonni, mida oli 18,2% rohkem kui eelmisel aastal. Peale EL-iga liitumist suurenes järsult kaubavahetus EL liikmesriikidega. 2006/07 saagiaastal veeti 98% kartulist Eestisse EL liikmesriikidest. Kõige rohkem toodi kartulit sisse Soomest, Rootsist ja Hollandist.

Kartuli **eksport** 2006/07 saagiaastal oli väga väike, vaid 212 tonni. Võrreldes eelneva saagiaastaga vähenes 2006/07 saagiaastal kartuli väljavedu -40,9%. Kartuli väljaveo olulisemad sihtriigid olid Malta, Soome, Norra.

Joonis 16. Kartuli import-eksport (t), sellest kaubavahetus EL-iga (%)

Köögivilja ja kartuli hinnad

Köögivilja hind on väga kõikumine, sõltudes nii ilmast kui kõrvalturgudel toimuvast. Kui varem olid Eesti köögiviljatootja kõige suurem konkurent kaasmaalane, siis nüüd on lisandunud väljastpoolt Eestit tulevad konkurendid odava köögiviljaga.

Eesti Konjunktuuriinstituudi (EKI) andmetel tõusis kaalika keskmine tootjahind 2007. aastal 7,5 kroonini, mis oli 28,5% kõrgem kui eelmisel aastal. Kartuli keskmine tootjahind oli 3,5 krooni st 16,2% kõrgem kui eelneval aastal. Teiste köögiviljade keskmised tootjahinnad olid 2007. aastal madalamad eelneva aastaga võrreldes - peedil -22,2%, porgandil -8,6% ning kapsal -8,5%.

Joonis 17. Köögivilja keskmised tootjahinnad (kr/kg), 2005-2007

